

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/18069**

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2014

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

**ΚΟΙΝ.: 1. Ερωτώντες κ.κ. Βουλευτές
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙ-
ΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ/ 115 27
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
(Γραφείο κ. Αρχηγού)**

ΘΕΜΑ : Καταγγελλόμενα για αστυνομική αυθαιρεσία κατά τη διάρκεια πορείας διαμαρτυρίας την 18-09-2014 στο Κερατσίνι. Διασφάλιση δικαιωμάτων προσαχθέντων - κρατουμένων πολιτών.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 3820/ 20-10-2014.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Α. ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ, Β. ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ, Π. ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ, Τ. ΚΟΥΡΑΚΗΣ, Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, Μ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Τ. ΒΑΜΒΑΚΑ, Κ. ΙΓΓΛΕΖΗ, Φ. ΚΟΥΒΑΛΑ, Χ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ, Κ. ΜΠΑΡΚΑΣ, Κ. ΖΑΧΑΡΙΑΣ, Ο. ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ, Θ. ΔΡΙΤΣΑΣ, Μ. ΔΙΑΚΑΚΗ, Χ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ, Α. ΧΑΤΖΗΣΟΦΙΑ, Ι. ΓΑΪΤΑΝΗ, Α. ΞΑΝΘΟΣ, Α. ΚΑΡΑ ΓΙΟΥΣΟΥΦ, Δ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ, Δ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ, Ε. ΟΥΖΟΥΝΙΔΟΥ, Θ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ, Μ. ΜΠΟΛΑΡΗ, Η. ΔΙΩΤΗ, Ι. ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, Λ. ΑΜΜΑΜΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ, Γ. ΣΤΑΘΑΣ, Ε. ΑΥΛΩΝΙΤΟΥ, Ν. ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ, Δ. ΓΕΛΑΛΗΣ, Γ. ΠΑΝΤΖΑΣ, Α. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ, Μ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Μ. ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ, Κ. ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ, Γ. ΖΕΡΔΕΛΗΣ, Β. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Α. ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ και Ν. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι προτεραιότητα του Υπουργείου μας και του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας αποτελεί η προστασία των κατοχυρωμένων ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών των πολιτών, καθώς και η διευκόλυνση της άσκησής τους, μέσα στο πλαίσιο της ισχύουσας συνταγματικής τάξης. Η υλοποίηση των ανωτέρω αποτελεί αντικείμενο ενημέρωσης κατά τις συγκεντρώσεις του αστυνομικού προσωπικού υπό των διοικούντων Αξιωματικών, καθώς και βασική επιδίωξη και στόχο της εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης που λαμβάνουν οι αστυνομικοί κατά τη διάρκεια της υπηρεσιακής τους πορείας.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι η αποστολή και οι αρμοδιότητες της Ελληνικής Αστυνομίας προσδιορίζονται σαφώς από το Σύνταγμα και την εναρμονισμένη προς αυτό κοινή νομοθεσία, ήτοι, τους τυπικούς και ουσιαστικούς νόμους (ν. 2800/2000, το π.δ. 141/1991, όπως τα νομοθετήματα αυτά τροποποιήθηκαν συμπληρώθηκαν και ισχύουν κ.λπ.). Σύμφωνα, με το

νομοθετικό αυτό πλαίσιο, η Ελληνική Αστυνομία, κατά τις δημόσιες συναθροίσεις, συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, πορείες και λοιπές κινητοποιήσεις, εκδηλώνει όλες τις επιβαλλόμενες ενέργειες, οι οποίες αφενός μεν εγγυώνται την ακώλυτη άσκηση του δικαιώματος του «συνέρχεσθαι» των συμμετεχόντων, αφετέρου δε διασφαλίζουν την προστασία έννομων αγαθών (ευταξίας-ελεύθερης κίνησης κ.α.) των ατόμων, την προάσπιση της κοινωνικοοικονομικής ζωής, την πρόληψη και αποτροπή αξιόποινων πράξεων και εν γένει εκνόμων ενεργειών, εκτρόπων ή άλλων ανεπιθύμητων καταστάσεων σε βάρος προσώπων και πραγμάτων.

Πέραν των ανωτέρω και σε ό,τι αφορά στον τρόπο ενεργείας του ένστολου προσωπικού κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του επισημαίνεται η πάγια θέση μας για την πιστή τήρηση της θεμελιώδους αρχής της νομιμότητας, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας και των ειδικότερων εκφάνσεών της (προσφορότητας, αναγκαιότητας, αναλογικότητας *stricto sensu*), που επιβάλλεται να κατευθύνουν την εν γένει αστυνομική δράση και πάντοτε με σεβασμό στην αξία του ανθρώπου και στα απορρέοντα από αυτή δικαιώματα και ελευθερίες.

Παράλληλα, σημειώνεται ότι η εφαρμογή της νομοθεσίας δεν επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της Ελληνικής Αστυνομίας αλλά το προσωπικό της, αναλόγως του νομικού και πραγματικού καθεστώτος κάθε υπόθεσης, οφείλει να προβαίνει στην εκδήλωση των, κατά περίπτωση, προβλεπομένων από τη νομοθεσία ενεργειών, διοικητικού ή και ποινικού-δικονομικού χαρακτήρα ή να απέχει από πράξεις που αντιτίθενται στους ισχύοντες κανόνες δικαίου, για την ουσιαστική προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών και την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Κατόπιν των προρηθέντων, σας γνωρίζουμε ότι η προσαγωγή ατόμων στις αστυνομικές Υπηρεσίες συνιστά αναγκαία αστυνομική δραστηριότητα στο πλαίσιο της προληπτικής και κατασταλτικής δράσης της Αστυνομίας και πραγματοποιείται υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, από τις διατάξεις του άρθρου 74 παρ. 15 περ. θ' του π.δ/τος 141/1991 «Αρμοδιότητες Οργάνων Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, θέματα οργάνωσης Υπηρεσιών» (Φ.Ε.Κ. Α'-58) προβλέπεται η διενέργεια προσαγωγής πολιτών στο αστυνομικό κατάστημα προς εξακρίβωση της ταυτότητάς τους και συλλογή στοιχείων προς διερεύνηση τυχόν αξιόποινη πράξης. Επίσης, κατά το άρθρο 95 παρ. 1 του ιδίου π.δ/τος ορίζεται ότι σε περίπτωση διάπραξης οποιουδήποτε εγκλήματος, η Ελληνική Αστυνομία οφείλει να επιλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για τη βεβαίωσή του, τη συλλογή των αποδείξεων και πειστηρίων, την αναζήτηση και σύλληψη του δράστη, την παράδοσή του στην αρμόδια δικαστική αρχή. Προς τούτο, δύναται η Αστυνομία να προσάγει στο αστυνομικό κατάστημα, για εξέταση, άτομα τα οποία στερούνται στοιχείων αποδεικτικών της ταυτότητάς τους ή τα οποία ενέχονται στη διάπραξη εγκλήματος. Ωστόσο, τα προσαγόμενα στο αστυνομικό κατάστημα άτομα δε δύναται να παραμένουν σ' αυτό πέραν του χρόνου, ο οποίος είναι απολύτως αναγκαίος για το σκοπό για τον οποίο προσήχθησαν.

Ειδικότερα, για το θέμα της εξακρίβωσης στοιχείων πολιτών και των περιπτώσεων προσαγωγής ατόμων στις αστυνομικές Υπηρεσίες έχει εκδοθεί η υπ' αριθ. 7100/22/4α/17-06-2005 εγκύκλιος διαταγή του κ. Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία έχει τύχει της αποδοχής του Συνηγόρου του Πολίτη (ΣτΠ), επισημαίνοντας ότι αυτή, πέραν του ορθού διατακτικού της, χαρακτηρίζεται από πληρότητα νομικής επιχειρηματολογίας και συνεκτιμά τα σύγχρονα διεθνή δεδομένα (υπ' αριθμ. 20354/2005 από 05-07-2007 πόρισμα του ΣτΠ). Η ως άνω εγκύκλιος συμπεριλήφθηκε σε εγχειρίδιο που διανεμήθηκε σε όλες τις αστυνομικές Υπηρεσίες του Σώματος για την εφαρμογή της από το προσωπικό αυτών.

Περαιτέρω, οι κρατούμενοι, κατά την προσαγωγή τους στις αστυνομικές Υπηρεσίες, υποβάλλονται σε σωματική έρευνα και έρευνα των προσωπικών τους ειδών, η οποία διεξάγεται σε χώρο ιδιαίτερο και κατά τρόπο που δεν θίγει την αξιοπρέπειά τους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 23 και 53 παρ. 1 του ν. 2776/1999 και των άρθρων 60 παρ. 2, 3, 66 και 67 του π.δ/τος 141/1991 σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 6/98 Γνωμοδότηση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Μυτιλήνης και την υπ' αριθμ. 4803/22/44/ 04-07-2003 Διαταγή του κ. Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας, κατά τη διενεργηθείσα έρευνα αφαιρούνται χρήματα, τιμαλφή και αντικείμενα που η κατοχή τους μέσα στα κρατητήρια δύναται να προκαλέσει οιοδήποτε αδίκημα (π.χ. επικοινωνία μέσα από το κρατητήριο με το κινητό τηλέφωνο προς συμμετόχους ως προς την συγκάλυψη αποδεικτικών στοιχείων, αυτοτραυματισμός ή κίνδυνος ζωής κρατουμένων με αιχμηρά αντικείμενα κ.λπ.).

Ενταύθα, γίνεται μνεία ότι με την ως άνω εγκύκλιο διαταγή του κ. Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία αφορά στη μεταχείριση και τα δικαιώματα των κρατουμένων, πέραν των ανωτέρω, επισημάνθηκε πρωτίστως το δικαίωμα επικοινωνίας με το συνήγορο, τους οικείους και τρίτα πρόσωπα, καθώς και η υποχρέωση διευκόλυνσης της άσκησης αυτών από τις αστυνομικές αρχές. Επίσης, με την υπ' αριθμ. 4803/22/14α από 03-11-1995 ομοία ρυθμίστηκε το ζήτημα των πληροφοριακών δελτίων σχετικά με τα δικαιώματα των κρατουμένων από τις αστυνομικές αρχές, ενώ ακολούθησαν και έτερες διαταγές με το ίδιο αντικείμενο. Επιπλέον, στους κανόνες υπηρεσιακής συμπεριφοράς, όπως αυτοί καθορίζονται από τον Κώδικα Δεοντολογίας του αστυνομικού (π.δ. 254/2004), προβλέπονται ρητά τα καθήκοντα κατά την αστυνομική δράση αλλά και κατά τη σύλληψη του προσώπου (άρθρα 2 και 3).

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία όλων των προσώπων από την αναγκαστική εξαφάνιση αποτελεί, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και απολαμβάνει υπερνομοθετικής ισχύος από την επικύρωσή της με νόμο (4268/2014) από την 27-06-2014. Με το δεύτερο άρθρου του ως άνω νόμου προστέθηκε νέο άρθρο 322 Α στον Ποινικό Κώδικα (Π.Κ.), το οποίο τυποποιεί ως έγκλημα την αναγκαστική εξαφάνιση προσώπου. Πρόκειται για έγκλημα μη ταυτιζόμενο με κανένα εκ των προβλεπόμενων στον Ποινικό Κώδικα, σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, το οποίο για την πλήρωση της αντικειμενικής τους υποστάσεως συμπληρώνεται από τον ορισμό της αναγκαστικής εξαφάνισης που η παράγραφος 2 αυτού αποτυπώνει. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό, απαραίτητο στοιχείο πέραν της σύλληψης ή κράτησης ή άλλης μορφής στέρησης της ελευθερίας από όργανα του Κράτους ή ομάδες προσώπων που λειτουργούν με την άδεια, υποστήριξη ή συναίνεση αυτού αποτελεί και η άρνηση παραδοχής της στέρησης της ελευθερίας ή απόκρυψη της τύχης ή του τόπου όπου βρίσκεται το εξαφανισμένο πρόσωπο. Το δεύτερο αυτό στοιχείο είναι απαραίτητο για να τεθεί το πρόσωπο «εντός προστασίας του νόμου» και δεν συντρέχει όταν τα αρμόδια όργανα λειτουργούν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους που ο νόμος προβλέπει, καθώς σε αυτή την περίπτωση δεν υφίσταται άρνηση παραδοχής της στέρησης της ελευθερίας ή απόκρυψη της τύχης ή του τόπου όπου βρίσκεται το εξαφανισμένο πρόσωπο, αλλά είναι γνωστός ο τόπος κράτησης. Άλλωστε το ίδιο το Σύνταγμα το οποίο υπερισχύει, στο άρθρο 6 παρ. 3 αυτού προβλέπει τιμωρία των αρμοδίων υπαλλήλων οι οποίοι δεν τηρούν τις προθεσμίες για την προσαγωγή ενώπιον του ανακριτή για παράνομη κατακράτηση, δηλαδή για το έγκλημα του άρθρου 325 Π.Κ..

Αναφορικά με τις κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας στο Κερατσίνι Αττικής, σας ενημερώνουμε ότι την 18-09-2014 από τις αστυνομικές Υπηρεσίες ελήφθησαν τα ενδεικνύόμενα μέτρα (Τάξης, Ασφάλειας και Τροχαίας) για την τήρηση της δημόσιας τάξης, την αποφυγή εκτρόπων και πρόληψη έκνομων ενεργειών. Ωστόσο, μετά τη λήξη των ως άνω κινητοποιήσεων

προκλήθηκαν διάφορα επεισόδια, στο πλαίσιο των οποίων τραυματίστηκαν 3 αστυνομικοί, ενώ προκλήθηκαν υλικές ζημιές σε υπηρεσιακά-ιδιωτικά οχήματα, σε δημόσια-ιδιωτικά κτίρια και Α.Τ.Μ. τραπεζών. Προς τούτο, από την Υποδιεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής σχηματίστηκε δικογραφία, κατά περίπτωση, για διάφορα ποινικά αδικήματα σε βαθμό πλημμελήματος και ορισμένων εξ αυτών κακουργηματικού χαρακτήρα και συνελήφθησαν 64 άτομα, τα οποία οδηγήθηκαν, με τη σε βάρος τους σχηματισθείσα δικογραφία, ενώπιον των Εισαγγελέων Πλημμελειοδικών και Ανηλίκων Πειραιά. Επιπλέον, στην ως άνω αστυνομική Υπηρεσία προσήχθησαν από την ευρύτερη περιοχή του Κερατσινίου ως ύποπτοι τέλεσης αξιόποινων πράξεων 9 επιπλέον άτομα, τα οποία αποχώρησαν σταδιακά, καθώς από την αστυνομική έρευνα δεν προέκυψε συμμετοχή τους στα προαναφερόμενα επεισόδια.

Επισημαίνεται ότι η κράτηση των ανωτέρω συλληφθέντων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα όσα επιτάσσουν τα άρθρα 2 και 5 του Συντάγματος, η Ευρωπαϊκή Συνθήκη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) και ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.). Ειδικότερα, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, η επικοινωνία αυτών με τους δικηγόρους και τους οικείους τους πραγματοποιήθηκε ακώλυτα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 96 και 100 παρ. 4 του Κ.Π.Δ., ενώ σε καμία περίπτωση οι αστυνομικοί που επιλήφθηκαν των περιστατικών αυτών δεν προέβησαν σε έλεγχο - κτήση και χρήση των προσωπικών δεδομένων των κινητών τηλεφώνων των συλληφθέντων ατόμων, καθόσον αυτά, κατά το χρόνο κράτησής τους, απενεργοποιήθηκαν από τους ίδιους και τοποθετήθηκαν εντός φακέλων με τα ατομικά τους στοιχεία, οι οποίοι σφραγίστηκαν παρουσία τους. Εν όψει αυτών, από τα αρμόδια όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης, κρίθηκε ότι δε συντρέχει λόγος διοικητικής διερεύνησης του προαναφερόμενου περιστατικού.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αυστηρά προσηλωμένο στην τήρηση του Συντάγματος, την προστασία των δημοκρατικών θεσμών, καθώς και των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών. Οποιαδήποτε αναφορά για εξωθεσμική και εν γένει παράνομη δραστηριότητα της Ελληνικής Αστυνομίας ερευνάται με τη δέουσα προσοχή και με γνώμονα την αναζήτηση της αλήθειας.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να σας ενημερώσει σχετικά είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη

